

VERSLAG GOAB-KRING ZUIDOOST 27 MAART

Dit is het verslag van de kenniskring GOAB Zuidoost, die plaatsvond op 27 maart 2025 van 10.00 – 12.30. Er waren circa 50 beleidsambtenaren en ve-aanbieders aanwezig, een vertegenwoordiger van OCW en drie kenniskringleiders.

AGENDA

1. Welkom
2. Nieuws GOAB
3. Wettelijke afspraken vve
4. Financiën ve vanaf 2026
5. Evaluatie en afronding

NIEUWS GOAB

Nieuws/onderzoeken GOAB

- **3F** is vanaf 1 januari verplicht voor alle vormen kinderopvang. Dit betekent dat alle pedagogisch medewerkers moeten aantonen dat zij de mondelinge vaardigheden – Spreken, Gesprekken voeren en Luisteren – op niveau 3F beheersen. Aanvullend moet een VE-medewerker ook het onderdeel lezen op niveau 3F beheersen. De aantoonbaarheidseisen (*wanneer voldoe je eraan*) en de manier van toetsen (*op welke manier toon je dat aan*) leidden tot veel onduidelijkheid. In een gezamenlijk overleg van brancheorganisaties, cao-partijen, SZW, OCW, MBO Raad en FNV zijn er nu eenduidige afspraken gemaakt. Vanaf 1 januari 2025 geldt één hoofdregel voor de taaleis IKK, VE én de diploma's voor (gespecialiseerd) pedagogisch medewerker. De actuele notitie over de nieuwe aantoonbaarheidseisen is te downloaden via kinderopvang.nl.
- **Wijziging** Besluit kwaliteit basisvoorwaarden ve: dit besluit wordt na vaststelling op een aantal punten gewijzigd. Gaat in per 1 januari 2026. Internetconsultatie is vorige week gesloten.
 1. BBL-studenten mogen formatief op een groep met voorschoolse educatie worden ingezet. Voorwaarden hiervoor zijn dat deze studenten nooit alleen een groep draaien en dat ze goed worden begeleid. Werkt altijd samen met een beroepskracht.
 2. Lezen verdwijnt als extra onderdeel uit de taaleis (dus alleen mondelinge vaardigheden blijft over). De vaardigheid interactief voorlezen wordt een verplicht onderdeel van de module ontwikkelingsgericht werken in de voorschoolse educatie (geen centraal examen). Gaat pas in als kwalificatiedossiers zijn aangepast, afhankelijk van SPB en MBO-instellingen. Oude diploma's blijven voldoen.
- **Inspectierapport** rond afspraken vve 2023 openbaar: bereik ve daalt; is in 2023 licht gedaald ten opzichte van 2022 (75% vs 77%). Verder signaleert de Inspectie dat een deel van de gemeenten (circa 1/5) te weinig ve-plekken creëert. Ook kan de spreiding van de ve-plekken beter.

- [Kamerbrief](#) beleidsreactie onderzoeksrapport van Berenschot 'Druk op de Keten' (wachlijsten, meer complexe problematiek etc.). De volgende acties worden in de beleidsreactie genoemd:
 1. Een sterke pedagogische basis rond het jonge kind (0-6 jaar).
 2. Inzetten op voldoende capaciteit in de keten en wachlijsten en –tijden aanpakken.
 3. Stimuleren van inclusievere vormen van kinderopvang en onderwijs.
 4. Betere toerusting en ondersteuning van professionals.
 5. Vereenvoudigen van regelgevingTip: handreiking 'Inclusieve kinderopvang' met goede voorbeelden, [wordt 31 maart gepresenteerd door Sardes](#).

GOAB producten/verslagen en bijeenkomsten

- OCW is voornemens om het consortium weer een jaarcontract te geven voor ondersteuning GOAB aan gemeenten en ve-aanbieders (juni 2025-mei 2026).
- [Webinar](#) doorgaande lijn vve versterken: Op 28 januari organiseerden we dit webinar. Vanwege grote belangstelling (900 aanmeldingen! 400 deelnemers) namen we deze op in een studio. De opname is terug te kijken via de link. Het webinar zoomt in op twee verhalen vanuit wetenschap/theorie, daarna drie ervaringsverhalen (gemeente, kinderopvang en onderwijs).
- [Webinar](#) resultaatafspraken vve: Op 7 december 2024 organiseerden we dit webinar. Een uitgebreid verslag is terug te vinden via de link. In het webinar bespraken we twee praktijkvoorbeelden waar de resultaatafspraken vernieuwend en uitgebreid zijn opgepakt, meten van resultaatafspraken en de follow-up: hoe voer je hier een zinvol gesprek over.
- [10 april](#) bijeenkomst asielpeuters en ve. Samen met gemeenten en ve-aanbieders bespreken we de mogelijkheden om peuters in asielopvang optimaal te ondersteunen. We gaan in op cijfers, trends en inzichten rondom peuters in asielcentra, samenwerking tussen gemeenten, kinderopvangaanbieders en opvanglocatie en een praktijkvoorbeeld. Het webinar is volgeboekt. Een verslag wordt na afloop gedeeld op de website van GOAB.
- [10 april](#) conferentie UU en Sardes (impact vve vergroten). Je kunt nog inschrijven (in duo's ve-aanbieder en beleidsmedewerker).
- [Factsheet](#) ouders betrekken. Op 10 maart is de factsheet ouderbetrokkenheid gepubliceerd op de goab-website. De factsheet is ontwikkeld ter inspiratie voor gemeenten om samen met vve-partners een inclusief ouderbeleid vorm te geven.
- [22 april](#) bijeenkomst Onderwijs aan Woonwagengebieden, Roma en Sinti (OWRS). Op dinsdag 22 april 2025 wordt de jaarlijkse OWRS-netwerkbijeenkomst georganiseerd. De inloop is vanaf 11.30 uur, het programma start om 12 uur. Tijdens de bijeenkomst worden onder andere de uitkomsten van het landelijke onderzoek naar de onderwijsondersteuningsbehoefte van reizigers-, Roma- en Sinti-kinderen gepresenteerd.
- Medio mei: webinar ve aantrekkelijk houden. Een webinar voor met name ve-aanbieders over hoe ve aantrekkelijk te houden. We gaan in gesprek met een aantal aanbieders die vertellen waarom zij voor ve gekozen hebben en waarom zij dat blijven doen. Huidige en toekomstige knelpunten komen ook aan bod, denk aan het ravijnjaar en de trend van steeds vaker commerciële huurprijzen. Datum wordt via de website www.goab.eu bekend gemaakt.
- Product wat werkt in vve (incl kennisclip). Dit product geeft inzicht in meest recente wetenschappelijke artikelen rond de werkzame factoren van vve. Hierover verschijnt rond de zomer ook een kennisclip.
- Kennisclip over het heel jonge kind verschijnt naar verwachting in april/mei op de Kennisbank ('Samenwerken aan een kansrijke start voor elk kind').

In december 2024 publiceerde de Inspectie het rapport Lokaal Educatie Agenda (LEA) en voor- en vroegschoolse educatie (vve). Dit rapport gaat over het jaar 2023. De jaarrapportage is gevuld met input vanuit gemeenten, namelijk de ingevulde vragenlijsten over verplichte afspraken rondom vve en OAB. Aanvullend bevat het rapport een verdiepend onderzoek naar vroegschoolse educatie. In kleine groepen gaan we in gesprek over de uitkomsten en ervaringen van zowel ve-aanbieders als gemeenten waar het wettelijke afspraken rond vve/OAB betreft. Vooraf nog enkele bespreekpunten:

- Het blijkt bij een aantal gemeentes nog onduidelijk of de kinderen die niet bereikt wordt, wel elders in de dagopvang zitten of thuis. Er kunnen allerlei (goede) redenen zijn dat ze onder 'non-bereik' vallen, en soms geven de cijfers sowieso een vertekend beeld (bijv. bij verhuizingen). Sommige gemeentes hebben dit zelf wel meer in kaart (bijv. middels Peutermonitor of door de GGD de opdracht te geven het non-bereik in kaart te brengen). Er wordt voor gepleit dat andere vormen van opvang / educatie die nu formeel gecategoriseerd worden als 'non-bereik' (maar die wel kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van het kind), ook zichtbaar worden in de cijfers.
- Het gesprek ging ook nog kort over de resultaatafspraken VVE. Benadrukt is dat het wettelijk verplicht is om deze afspraken te maken. Dit gebeurt met zowel voorschoolse als vroegschoolse partijen. Zie voor meer informatie [deze handreiking](#) van het GOAB.

De verschillende groepen hebben over verschillende elementen uit het Inspectierapport gesproken, waaronder de monitoring van het bereik en de doelgroepdefinities die worden gehanteerd. In de terugkoppeling kwam o.a. een oproep aan het Rijk ter sprake: steek meer energie in VE op de kinderopvanglocaties. Het vergoeden van 16 uur matcht niet met de dagdelen/roosters van de kinderopvang en ouders. Ook zou integratie in de kinderopvang helpen om te werken aan minder segregatie en meer integratie van doelgroepkinderen. Het zou relatief enorm veel schelen als 22 uur werd vergoed in plaats van 16 uur, maar op dit moment is niet duidelijk wie het verschil in uren dan zou betalen.

FINANCIËN VE VANAF 2026

De financiën staan door meerdere ontwikkelingen onder druk (zie presentatie). Nadere toelichting:

- SPUK GOAB zeer binnenkort besproken Ministerraad. Zodra er meer over bekend is, sturen we vanuit het GOAB-ondersteuningstraject een nieuwsflits. Voor nu bekend: geen SPUK in 2027, maar wel een ander soort specifiek fonds vergelijkbaar met een SPUK. Het idee is wel dat het geoormerkt blijft voor het Jonge Kind.
- Tarief blijft €10,71, niet geïndexeerd > is enorme lobby op gevoerd zonder resultaat. Óf de KO moet geld bijleggen, óf de gemeente (ravijnjaar) óf ouders (ook lastig). Dus moeilijk oplossing voor te vinden.
- Gemeentes gebruiken vaak VNG-tabellen voor ouderbijdragen, een versimpeling van KOT-tabel – als deze naar 96% heeft dit gevolgen, maar de meeste VE-ouders zitten natuurlijk met lagere inkomens.
- VE/school & omgeving loopt door, maar er wordt wel op gekort (5% van gemeentes met hoogste achterstandsscores) > wordt uiteindelijk duurzame financiering. Wel risico op bijdrage aan segregatie.

Het is daarom belangrijk dat gemeenten en ve-aanbieders hierover met elkaar in gesprek gaan en blijven. Hoe verlopen deze gesprekken, begrijpen we elkaar als partij hierin, wat betekenen de bezuinigingen en onzekere financiën voor beide partijen en zijn er goede voorbeelden om met elkaar te delen of om elkaar te inspireren? In kleine groepen gaan we hierover in gesprek.

In de tweede nabespreking kwam naar voren dat het veel gemeentes wel lukt om hun 'core business' in de lucht te houden, maar dat juist de extra investeringen wegvallen. Bovendien zijn er gemeentes die zelfs voor hun 'core business' zelf geld moeten bijleggen (de verschillen tussen gemeentes zijn aanzienlijk). Hoewel soms aan het einde van het jaar dingen kunnen meevallen bij de afrekening, kun je van tevoren dat risico niet nemen. Aandachtspunt is verder de eventuele spanning die de tekorten kunnen opleveren in de samenwerking tussen scholen en kinderopvangorganisaties. Vaak zijn scholen zich (zeer) beperkt bewust van de (krappe) financiering in de kinderopvang. Goed om het gesprek aan te gaan over de gezamenlijke opdracht. Schoolbesturen zijn ook aan te spreken op hun eigen vermogens – deze zijn publiek beschikbaar (net als die van samenwerkingsverbanden).

Tenslotte is besproken dat het goed zou zijn om ook onderwijsbesturen/-partners uit te nodigen bij besprekingen zoals deze. Ook iemand van Ministerie van SZW zou wenselijk zijn bij de kenniskringen.

Dat er behoefte is en zal blijven aan ondersteuning vanuit GOAB middels kenniskringen als deze, is expliciet bevestigd door de groep (en verlenging van het traject richting 2026 dus terecht).

EVALUATIE EN AFRONDING

Houd de website www.goab.eu in de gaten voor nieuwe handreikingen, verslagen en de planning van bijeenkomsten. Ook kun je je aanmelden voor de LinkedIn-GOAB-groep om op de hoogte te blijven.

De volgende GOAB-kenniskring wordt gehouden op 24 juni 2025. Dit is een digitale bijeenkomst van 13.30 tot 16.00u voor gemeenten.

Mist een collega op onze GOAB-contactlijst of staat er een oud-collega op? Laat het weten via a.derooij@cedgroep.nl.